

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLEDA

LETO II.

PETEK, 14. 7. 1972

Št. 7

Začeli smo z organizacijo priprave dela v podjetju

Po sedanji organizaciji imamo priprave dela decentralizirane po tovarnah. Kadrovska zasedba je pomanjkljiva. V tovarni Bohinj sta trenutno le vodja priprave dela in planer proizvodnje. V tovarni Bled pa imamo sledečo zasedbo: vodja priprave dela, planerja proizvodnje, konstruktorja in administrativno moč.

Tudi študij dela je organiziran po tovarnah. V tovarni Bohinj delajo trije pri študiju dela, v tovarni Bled pa dva. Vodja študija dela je v tehničnem sektorju na upravi podjetja.

Da bi delo na področju organizacije priprave dela teklo pod strokovnim vodstvom, smo povabili k sodelovanju zunanje sodelavca tov. Mirka Barliča, dipl. ekon., profesorja na Visoki ekonomski komercialni šoli v Mariboru, ki ima bogate izkušnje pri praktičnih aplikacijah na tem področju. Njegov model je najbolj uspel v tovarni pohišstva LIPA Ajdovščina. Model, ki ga prof. Barlič uvaja v prakso, ne zajema zgolj priprave dela, oziroma proizvodnje, ampak tesno povezuje tudi prodajo, nabavo in obračun.

Z modelom nas je seznanil na krajšem predavanju, ki smo ga

organizirali v našem podjetju konec aprila letos. Na predavanju smo vabili vse zainteresirane sektorje in službe. Pogrešali smo predstavnike prodajnega sektorja.

V mesecu maju je kolegij direktorja odločil, da se sklene pogodba za sodelovanje s prof. Barličem.

Tako smo začeli s praktičnim delom v obeh tovarnah. Do konca junija mora biti zbrana vsa razpoložljiva tehnična in delovna dokumentacija, tlorisi tehnologije, prostorov ter drugi podatki o delovnih mestih, priključni moči elektromotorjev, ogrevalnih teles, svetlobnih te-

les. Ti podatki nam bodo dali sliko obstoječega stanja in bodo služili za načrtovanje bodočega dela.

Naslednji delovni sestanek s prof. Barličem je predviden sredi julija. Takrat bo tudi pregledana nova delovna dokumentacija za tovarno Bled, ki jo je pripravil tov. inž. Blažič, vodja priprave dela, da bi jo lahko čimprej dali v tisk in začeli uporabljati. Stroj za razmnoževanje delovne dokumentacije BANDA smo že kupili.

Sodelovanje s prof. Barličem bo potekalo takole: na skupnih delovnih sestankih se bodo razreševali problemi in določile naloge, ki jih bomo morali sami rešiti v podjetju do naslednjega delovnega sestanka. Zavedati se moramo, da je teža dela na nas samih, da bo prof. Barlič le koordinator in usmerjevalec. Delo bo dolgotrajno, vidne rezultate lahko pričakujemo čez kakšno leto. Pripravljene moramo biti tudi na določene organizacijske in kadrovske spremembe, ki jih bo vpeljava novega modela nujno zahtevala.

Napovedala sem rezultate čez kakšno leto. Ali bo to prej ali kasneje je zopet odvisno od vseh tistih, ki smo že vključeni v praktično delo na tem področju,

do naloge opravljene v predvidenih rokih.

Prepričana sem, da bomo skozi to delo razmejili tehnične, tehnološke, operativne in proiz-

Krlišče v tovarni Bohinj

kot od tistih, ki jih bomo postopoma vključevali, ko bomo izgrajevali model. To je zlasti prodajni sektor in nabavna služba ter vodstvo podjetja in tovarn, ki bo moralo nuditi vso podporo delovni skupini, da bo

vodne funkcije v podjetju, ki se nam danes marsikje prepletajo in otežkočajo efektno delo. Opredelili bomo tudi vlogo centralnih služb: razvoja, študija dela in kontrole.

A. Ličen

Ob dnevu vstaje slovenskega naroda

Več kot tri desetletja so pretekla od organizirane začetka narodnoosvobodilnega boja, ko se je začelo pomembno obdobje naše narodne zgodovine, obdobje boja za narodni obstoj in oblikovanja naše socialistične družbene skupnosti.

Dan vstaje slovenskega naroda praznujemo Slovenci 22. julija v spomin na začetek vstaje na Gorenjskem. Ko je ljudska skupščina sklepala o tem, kateri datum naj iz tistih burnih dni izbere za slovenski praznik, se za 22. julij prav gotovo ni odločila samo zato, ker so tega dne šmarnogorski partizani na Pšatniku pri Šmartnem izstrelili prvi strel na slovenskega orožnika v nemški službi, pač pa v spomin na ljudsko vstajo, ki je dvignila k uporju mnoge Slovence, na ustanovitev prvih partizanskih čet, na številne diverzantske in sabotažne akcije in na prve spopade z nemškimi okupacijskimi enotami. Vstaja na Gorenjskem konec julija 1941 je s svojo elementarnostjo in množičnostjo vzpodbudila tudi Slovence v drugih pokrajinah k takojšnjemu uporju ter posredovala bogate izkušnje za uspešno nadaljevanje osvobodilnega boja.

Priprave za narodnoosvobodilni boj so se začele že preje in sicer tedaj, ko so ljudje spoznali, da bodo napadalci okupirali deželo. To protifašistično razpoloženje in globoko narodno zavest so Slovenci, kot ostali narodi Jugoslavije pokazali na demonstracijah, ilegalnem delu in vsa leta tega našega velikega boja za svobodo. Za to narodno zavest in svobodo so mnogi morali dati vse t. j. svoja dragocena življenja. Močna je bila upornost ljudstva, ta je pridobivala nove borce in aktiviste, zato se je kljub začasnim porazom oboroženi boj nadaljeval in se razplamteval do popolne zmage nad okupatorji.

Praznik praznujemo v spomin na težke borbe jugoslovanskih narodov, ki so dokazali, da je v slogi moč, da v skupnosti, kakršno je dala naša revolucija, lahko opravimo vsa dela, ki nam jih nalaga program ZKJ. Le na ta način bomo lahko ustvarili boljše življenje sebi in drugim državljanom naše domovine.

Leto kakovosti proizvodov in storitev 1972

Skupščina SFRJ je razglasila leto 1972 za leto kakovosti, da bi spodbudila prizadevanja za višjo kakovost in storitev v vseh dejavnostih in na vseh ravneh. Ta prizadevanja naj bi prenesla v proces, ki bi bil na ustrezen način programiran, organiziran in usmerjen.

Kakovost je v gospodarsko razvitih državah v glavnem že prerasla pomen, kakršnega ima v posameznih podjetjih, in čedalje bolj raste njen pomen v celotnem gospodarstvu. To pome-

ni, da kakovost čedalje bolj postaja skupen interes podjetij, ki na različne načine povezujejo svoje poslovne težnje, in prav tako za posamezno regionalno oz. nacionalno gospodarstvo in mednarodno menjavo nasploh. To potrjuje vedno več takšnih nacionalnih in mednarodnih akcij in ukrepov.

Kakovost proizvodov in storitev je eden izmed pomembnih faktorjev uspešnosti gospodarjenja in trdna dolgoročna osnova za stalno ustvarjanje višjega do-

hodka. Učinkuje tudi kot povezovalna prvina med vsemi fazami družbene reprodukcije — od proizvodnje do porabe — saj so za določeno raven kakovosti zainteresirani vsi, v nekaterih okoliščinah pa še prav posebno.

Vsa akcija in ves proces za doseg višje stopnje kakovosti mora postati sestavni del gospodarskega in družbeno političnega sistema. Glede na to mora biti tudi gospodarski sistem s konkretnimi ukrepi na vsem področju od kreditno monetarne politike, investicijske politike in sistema, ki ureja ekonomsko menjavo s tujino, do politike zaščite naravnih virov, da spodbuja vse, ki dosegajo visoko kakovost proizvodov in storitev, in zagotavlja izvajanje sankcij proti vsem tistim procesom, ki potekajo v nasprotni smeri.

Leto 1972 — leto kakovosti proizvodov in storitev — ne pomeni začetka prizadevanj gospodarskih in drugih organizacij za višjo stopnjo kakovosti, temveč le močnejše in organizirano prizadevanje v dosedanjem delu za zvišanje kakovosti.

Za uresničitev tega cilja in za nadaljnje stalno delo na tem področju je treba organizirati in izpeljati kar najbolj široko zasnovano in koordinirano akcijo, povezatj vse dejavnike na področju proizvodnje in storitvenih dejavnosti, pa tudi znanstvene ustanove in organe družbenopolitičnih skupnosti ter organizacij.

Pri opredeljevanju mesta in vloge kakovosti proizvodov in storitev ter prizadevanj za povečanje njene ravni pa moramo upoštevati značilnosti našega družbenoekonomskega sistema.

Povzeto iz Vestnika gospodarske zbornice SRS šte. P.13.

Dogovor z GG o nakupu hlodovine za leto 1972

Dne 12. junija 1972 je bila sklenjena pogodba o dobavi gozdnih sortimentov z GG Bled za leto 1972, katere bistvena vsebina je naslednja:

- količina: 69.000 m³ hlodovine iglavcev in 5.000 m³ pilotov dolžine 5 m
- povprečne cene so, zaradi strukturnega napada, nekoliko višje od lanskoletnih,
- plačilni rok je 30 dni po izstavitvi fakture za posamezne dobave, sicer se zaračunajo 10% zamudne obresti.

LIP Bled je dolžan vsakodnevno poskrbeti, da je na žagarskih obratih dovolj prostora za neoviran dovoz in razkladanje kamionov.

Na hodiščih razkladamo kamione sami. Kamioni pa morajo biti opremljeni in pripravljene za razkladanje tako, da zagotovljeno varno razkladanje.

Če ne omogočimo razkladanja v normiranem času, moramo plačati prodajalcu stojnino, ki znaša pri kamionih do 5 ton

40.— din, nad 5 ton pa 80.— din za vsako uro.

Za kamione do 5 ton je razkladalna norma 15 minut, za kamione nad 5 ton 20 minut, za kamione s prikolico pa 30 minut.

Za dnevne dobave po 18 uri se morata pogodbeni stranki posebej dogovoriti. Če nismo pravčasno obveščeni o dobavah po 18. uri prodajalec ni upravičen zaračunati stojnine.

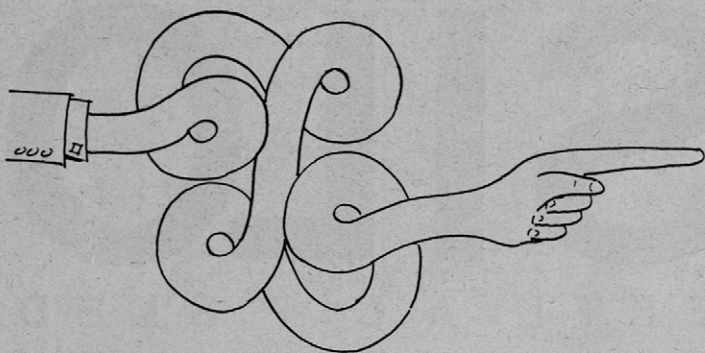
Za delno kritje potreb po deviznih sredstvih se LIP Bled obvezuje odstopiti GG Bled del renecije in sicer 0,20 \$ za vsak, po tej pogodbi, dobavljeni m³ gozdnih sortimentov.

S sklenitvijo te pogodbe ima naše podjetje zagotovljeno enako količino hlodovine, kot je bila določena s pogodbo za leto 1971, seveda če jim uspe odkup od privatnih gozdnih posestnikov v višini 25.850 m³ hlodovine iglavcev.

Naša dolžnost pa je, da to surovino najekonomičneje predelamo in ovrednotimo.

CUZNAR

»Jasna smer«

S sprejetjem pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku, ki ga je sprejel Centralni DS 29. septembra 1971, smo se odločili za nov sistem nagrajevanja. V »starem« sistemu smo imeli točkovno ovrednotenje delovnih mest in kot dodatek takojmenovani osebni faktor, ki je bil sestavljen iz odgovarjajočega števila točk za službena leta in strokovnost. Z novim pravilnikom pa smo ovrednotili delovna mesta s kategorijami, katerih ovrednotenje pa že zajema vrednosti osebnega faktorja.

Z vgraditvijo osebnega faktorja v osnovno ovrednotenje osnovnih obračunskih postavk, pa se je izkazalo, da so bili prizadeti predvsem kvalificirani in starejši delavci. V zvezi s tem problemom je razpravljala CDS in zadolžil Svet za dohodek, da na podlagi danih izhodišč pripravi predlog za uvedbo dodatkov in s tem v zvezi spremembe določenih členov obstoječega pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku.

Kot je razbrati zgoraj, smo »stari« osebni faktor vgradili v kategorije, zato nam mora biti jasno, da bomo morali določene mase OD za predvidene dodatke odvzeti od vrednosti kategorij. Svet za dohodek se je že večkrat sestal in že pripravil določene predloge za dopolnitev pravilnika v tem smislu, ker pa nastajajo vedno novi predlogi in pripombe od strani večjega ali manjšega števila članov kolektiva, predlog še ni dokončno izdelan, ker smatramo, da je problem potrebno čim bolj dosledno

rešiti, da ne bi morali že v bližnji prihodnosti ponovno uvajati nove spremembe in spreminjati vrednosti kategorij. Kaj je Svet za dohodek že pripravil kot predlog za spremembo pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku za CDS?

Za stalnost pri podjetju od 10 do 15 let	naj bi bil dodatek	30,00
Za stalnost pri podjetju od 15 do 20 let	naj bi bil dodatek	70,00
Za stalnost pri podjetju od 20 do 25 let	naj bi bil dodatek	120,00
Za stalnost pri podjetju nad 25 let	naj bi bil dodatek	200,00
Dodatki za kvalifikacije pa naj bi bili naslednji:		
— za polkvalifikacijo		40,00
— za kvalifikacijo		80,00
— za visoko kvalifikacijo		110,00
— za delovodsko šolo		125,00
— za srednje šolsko izobrazbo		140,00
— za višjo šolsko izobrazbo		170,00
— za visoko šolsko izobrazbo		200,00

Potek del v novi hali na Bledu

Kratko pobrskajmo po spominu in ugotovili bomo, da smo pred letom dni začeli z izgradnjo nove hale na Rečici.

Večji del zemeljskih pripravljanih del je bil opravljen že pred tem. S podpisom pogodbe med SGP Gorica iz Nove Gorice kot projektantom in dobaviteljem skeletne konstrukcije, GIP Gradisom Jesenice, kot izvajalcem in LIP Bledom, kot investitorjem, se je pričela graditi težko pričakovana proizvodna hala na Rečici. Ne bi opisoval kako je ta objekt nujno potreben tovarni Bled in kakšni so pogoji v obstoječih prostorih, tako s stališča samih delovnih pogojev, organizacije dela, produktivnosti, možnosti za mehanizacijo in še vrsto drugih težav. Pomanjkanje proizvodnih prostorov je vplivalo na odločitve za gradnjo nove hale.

Tudi koncentracija skupnih služb in s tem možnost za boljšo organizacijo in zmanjšanje stroškov je bilo eno od vplivov za odločitev za gradnjo hale in aneksa.

K pogodbi na fiksno ceno pa so bila izdelana dodatna dela, odnosno se še delno opravljajo, ki s samo pogodbo niso mogla biti definirana zaradi velike naglice pri odločitvi za gradnjo.

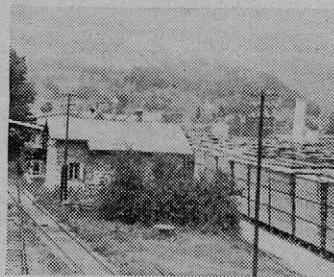
Že po podpisu pogodbe so se pričela dela na tehnologiji za proizvodnjo. Obdelana je celotna tehnologija za prestavitev sedanje proizvodnje s povečanimi količinami. Izdelan pa je tudi mrežni načrt izgradnje po 1. februarju t. l. dalje. V tem načrtu so predvideni roki izdelave za posamezne postavke, tako toplotnih, odsesovalnih in električnih instalacij, razvod zraka, cisterna za lepila, usedalnika za tehnološke vode, skladišča za lake, menze, trafo postaje, strojne opreme in priključka na telefonsko omrežje.

Kaj nam kaže današnja slika?

Ugotoviti moramo, da je večji del teh instalacijskih del že v prefekturiranih s pogodbami in bodo zaključena pred predvidenim rokom, ostala dela pa so v

teku z določeno zakasnitvijo, delno zaradi sredstev, delno pa zaradi projektov.

V teh delih so mišljene elektro instalacije, ki se izvajajo v hali in aneksu, tako za razsvetljavo in moč. Dalje razvod toplovodnega sistema za aneks in halo. Instalacija naprav za odsesovanje, izdelava instalacij za ozvočenje in požarno varnostnega sistema, telefonske in interfonске instalacije. Zelo problematična pa je napeljava telefonskega kablovoda iz Bleda na Rečico

Še malo, pa se bodo iz čuvajnice preselili v nove prostore

in izdelava kanalizacije na Rečici. Napeljava kablovoda je odvisna od skupnega sistema na Zatrniku in Rečici. Izdelava kanalizacije na Rečici je v projektni fazi in dvomimo, da bo izdelana do našega predvidenega roka za priključitev nanj. Zato računamo, da bodo dobili dovoljenje za začasni priključek tehnoloških in fekalnih odplak na sedanji sistem.

Še o selitvi v nove prostore

V novih proizvodnih prostorih je predvidena proizvodnja furniranih vratnih kril. Z dokaj realnimi perspektivami za izvoz vratnih kril, ki morajo biti površinsko obdelana, zvrtna za ključavnico in nasadila, je bilo potrebno predvideti nove oddelke. Tako je v novih prostorih predvidena lakirnica za površinsko obdelavo vratnih kril. Po končanih delih na instalacijah, ki se po pogodbi zaključijo konec septembra, bo možno pričeti z montažo strojev in naprav.

Prodaja osnovnih sredstev

Po sklepu DS podjetja je Svet za reklamacije in inventuro imenoval komisijo za odprodajo osnovnih sredstev, ki je opravila 18. 5. 1972 ocenitev osnovnih sredstev, in sicer:

v tovarni Bohinj Diesel agregat in parni kotel Esterer

v tovarni Bled transformator 100 KVA in tovarni avto TAM v Mojstrani

motorno kolo NSU od počitniškega doma v Seči in osebni av-

to mercedes iz uprave podjetja

Na javni licitaciji dne 2. junija 1972 je bil odprodan transformator in Elektro Kranj, tovarni avto je kupil član našega kolektiva Janko Sodja, medtem ko za ostala osnovna sredstva ni bilo interesov.

Na ponovni licitaciji 19. 6. 1972 smo prodali tudi osebni avto mercedes tovarni perila LABOD iz Novega mesta.

Sedlar

Tako bi proizvodnja v celoti lahko stekla v januarju 1973.

Vselitev v aneks pa je odvisna od že spredaj opisanih težav s kablom, sicer pa bo aneks pripravljen za selitev skupnih služb konec meseca septembra. Začasno bo urejeno tudi vprašanje družbene prehrane v spodnjih prostorih aneksa. Kapaciteta menze v celoti ne bo zadostovala našim potrebam, zato bomo morali urediti, ali boljše povedano, obdržati izmensko malico v treh turnusih.

Kljub težavam ugotavljamo, da smo zadovoljni s pridobitvijo novih prostorov, tako za proizvodnjo, kot za skupne službe.

ing. Zupan

Garaža ISO-SPAN v paketu

Vsak izmed nas je verjetno že slišal, bodisi iz časopisov, radia ali televizije, da se danes v svetu zelo veliko govori o montaži oziroma industrializirani gradnji. Pri nas smo o tej stvari začeli razmišljati dokaj pozno, če pomislimo, da je od dne, ko so postavili prvi montažni objekt — hišo, minilo že dobrih 100 let. Od takrat pa do danes se je industrializirana gradnja izredno razširila.

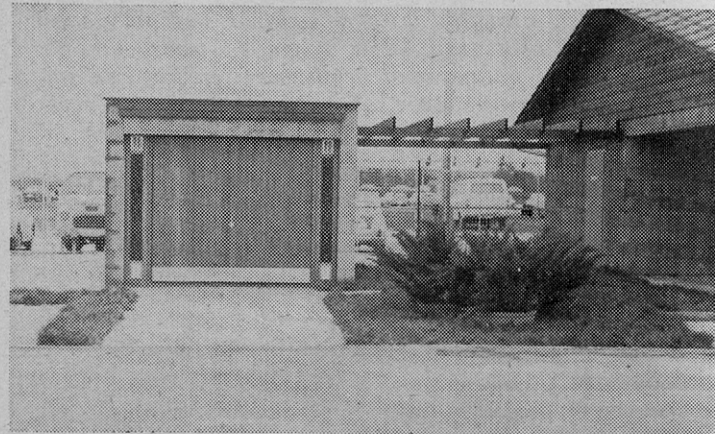
Če pogledamo kako napreduje industrializirana gradnja v Evropi, opazimo, da so najbolj napredovali na Švedskem, kjer odpade na montažno gradnjo 80%, v Zahodni Nemčiji pa nekoliko manj — 60%. Tovrstna proizvodnja je pri nas še zelo mlada, od proizvajalcev sta nam najbolj poznana »Marles« in »Jelovica«.

Pred približno pol leta smo tudi v našem podjetju začeli razmišljati, da bi se s svojim programom pridružili proizvajalcem montažnih objektov. Realizacije tega programa se je lotil naš razvojni z vsjo resnostjo in prve rezultate tega dela ste lahko videli že na spomladanskem zagrebškem sejmu. Oba objekta sta bila zgrajena iz iso-span zidakov. S tem materialom smo dosegli, po že poznanih lastnostih toplotne in statične sposobnosti, še dokaj velik občutek kompaktnosti, ki jo ljudje pri domačih proizvajalcih montažnih hiš še niso mogli čuti.

Vsesplošno zanimanje za garažo nas je dovedlo do razmišljanja, da bi začeli s proizvodnjo garaže v paketu in jo prodajali kot samostojni element. Razvojni oddelki je takoj po sejmju začel garažo še izpopolnjevati in računamo, da bo proizvodnja le-teh stekla še v tem letu.

Pri izdelavi garaže v paketu in hiše same, smo s v našem oddelku srečali z nešteti težavami. Ena od glavnih je v sami strukturi ekipe oddelka. Jasno je, da v tako skromni se-

stavi strokovnjakov najbrž ne bomo mogli izpeljati programa tako, kot smo si ga prvotno zamislili. Potrebovali bi večjo projektno grupo, ki bi se izključno posvetila problematiki montaže oz. industrializirane gradnje.

Garaža, kot samostojni element

Težave so nastopile tudi s samimi materiali, ki so bili vkomponirani v garažo. Na našem trgu je izbira materialov še dokaj skromna, če jo primerjamo z izbiro na zunanjem trgu. Treba je bilo poiskati domače proizvajalce, ki bodo za nas izdelovali gotove elemente, ki so se do sedaj le uvažali. Odločitev, da uporabimo nove, moderne materiale ni slučajna in to ne samo zaradi same funkcionalnosti, ampak tudi iz čiste nujnosti, ki jo zahteva današnja konkurenca.

1. Vsled pripravljene predloga za uvedbo dodatkov za stalnost pri podjetju naj bi se črtal prvi odstavek čl. 13, ki določa 5% povečanje OD za tiste člane kolektiva, ki imajo — ženske 25 in moški 30 let — delovne dobe.

2. V 14. čl. naj bi se omilil kriterij zaposlenosti pri podjetju od 15 na 10 let.

3. Na novo bi se uvedli dodatki za stalnost pri podjetju in dodatki za kvalifikacijo. Kaj hočemo stimulirati s temi dodatki? Z dodatki za stalnost naj bi preprečevali odhode delavcev iz podjetja ali v drugem smislu dati priznanje tistim, ki so že daljše obdobje pri podjetju. Z dodatki za kvalifikacije pa zainteresirati delavce za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje. Kakšne predloge pa je svet pripravil?

(brusilnice, kotlovnice, sušilnice in sl.) vežejo na povprečni odstotek doseganja normativov, odgovarjajočih oddelkov. Ker je pridobivanje OD delavcev posrednih služb po proizvodnosti manjše, kot bi bile po vezavi na preseganje normativov, bi tudi to maso OD bilo treba upoštevati pri popravkih vrednosti kategorij, ali ta problem na drug način rešiti.

Problemov v zvezi z nagrajevanjem je še, svet si prizadeva, da bi jih uspešno reševal, vendar pa se moramo zavedati, da popolnega pravilnika, ki bi bil brez napake, ni.

Naša glavna tendenca pri razvijanju garaže v paketu pa je bila ta, da bi proizvajali takšno garažo, kakršno bi si lahko napravil vsak sam — nestrokovnjak in to v zelo kratkem času. Potreben čas za postavitev naše garaže, ne bi smel biti daljši od dva do tri dni, kar je v primerjavi z dosedanjim časom graditve, velika prednost.

V razgovoru z našimi urbnisti pa smo prišli do tehle ugo-

tovitev: Do sedaj so se ljudje odločali za garažo, ki je bila ponavadi že vgrajena v hišo samo. To pa ni dobra rešitev in je zaželeno, da je garaža sestavni del hiše, vendar kot čisto samostojen objekt. Takšen način se je tudi v inozemstvu pokazal kot boljši in je že dalj časa v rabi. Vse kaže, da se bo uveljavil tudi pri nas; to pa je samo še ena garancija, da bo naša garaža v takšni obliki tudi iskana.

Ribič

Nekaj o stanovanjski problematiki

Izredne potrebe za gradnjo stanovanj narekujejo, da v naši delovni organizaciji skrbimo za zadovoljevanje stanovanjskih potreb svojih zaposlenih. Novi zakon o programiranju in financiranju stanovanjske graditve vsebuje določila, ki v tem smislu zagotavlja finančna sredstva za graditev novih stanovanj. V novem zakonu temelji zagotavljanje sredstev, namenjenih za raz-

širjeno reprodukcijo stanovanj na programih stanovanjskih potreb, katere morajo delovne organizacije obvezno pripraviti in sprejeti. Minimalna višina sredstev se določa s samoupravnimi sporazumi.

Program stanovanjskih potreb naj bi bil sestavljen vsaj za srednjeročno obdobje 5 let. Kot tak naj bi služil za določitev višine sredstev, ki jih bo naša de-

lovna organizacija namenila za reševanje stanovanjskih potreb svojih zaposlenih.

Srednjeročni program za zadovoljevanje stanovanjskih potreb bo omogočal načrtno reševanje stanovanjskih vprašanj ob upoštevanju potreb, ki nastajajo tudi z nadaljnjim razvojem v podjetju za vse profile zaposlenih. Obenem pa bomo s srednjeročnim programom izločili vse do-

sedanje momente, ki so zelo negativno vplivali vse od leta 1955, ko so se večinoma vse delovne organizacije v Sloveniji, posebno na našem področju, odločale za dajanje minimalnih kreditov od 1 pa do 6 milijonov. S tem smo napravili tudi drugo napako, ki se je posebno pokazala v tem, da so vsi tisti, ki so imeli višje dohodke prišli do večjih kreditov in si na ta način zgradili komfortna stanovanja. Skupina z nižjimi osebnimi dohodki, pa si je gradila nekoliko slabša stanovanja seveda s tem, da je te vrste gradnja trajala tudi 5 ali celo 10 let.

Taka stanovanjska politika je bila, brez dvoma posledica premajhne družbene skrbi. Zato je bistveno vplivala k neupravičenemu socialnemu razlikovanju, kar se je odražalo tudi na zdravju zaposlenih in njihovih družin, na manjšo storilnost na delovnem mestu in njihovo mobilnost. Poleg tega so nastale tudi posledice pri razdeljevanju gradbenih zemljišč, urbanizaciji in komunalni ureditvi.

Iz zapisov skupne seje ZKS in Sindikatov v občini Radovljica je razvidno, da je stanovanjska izgradnja v zelo velikem razkoraku s potrebami in možnostmi: »Trenutno zaradi neuskladene politike občine in delovnih organizacij ni sistematskih rešitev. Prevladuje individualni interes, ki pa je povzročitelj tudi zelo velikega nezadovoljstva, pritiskov, neracionalne izrabe zemljiških površin ekscesov ipd. Na posvetu se ugotavlja velik razkorak pri obsegu stanovanjske izgradnje, neustrezni strukturi, sistemu financiranja, sistemu in višini stanarin in samoupravnih

odnosih v stanovanjskem gospodarstvu.

Na skupnem sestanku je bilo doseženo sledeče:

1. Občinska skupščina naj takoj pripravi program stanovanjske izgradnje v smislu resolucije skupščine SRS.

2. Program stanovanjske izgradnje mora izhajati iz programov delovnih organizacij.

3. Prouče naj se izjemna lokacijska dovoljenja za vikende na zemljiščih, ki so namenjena stanovanjskim objektom.

4. Za reševanje nakopičenih stanovanjskih problemov delovnih organizacij, naj občina rezervira in zagotovi primerno število lokacij.

5. Posebna skrb naj se posveti koncentraciji in združevanju sredstev stanovanjske izgradnje.

6. Stanovanjsko podjetje mora pri programiranju stanovanjskega programa odigrati večjo vlogo usmerjevanja.

7. Pri programiranju stanovanjske izgradnje je potrebno izhajati iz krajevnih potreb, upoštevati specifičnost turizma Bled — Bohinja.

8. Stanovanjska izgradnja naj se usmerja Lesce — Radovljica.

9. Občinska skupščina naj v naslednjem obdobju odigra pomembno vlogo pri družbeni pomoči določeni kategoriji občanov, predvsem na bazi solidarnosti in vzajemne pomoči.

10. Delovne organizacije so se ob sedanjih ekonomskih pogojih dolžne skrbeti in pomagati reševati stanovanjske probleme delavcev.

11. Vsaka delovna organizacija mora imeti svoj načrt za reševanje stanovanjskih problemov zaposlenih.

12. Pri občinski skupščini naj se formira posebna komisija, ki bo reševala stanovanjsko izgradnjo predvsem tistih občanov, z nizkimi osebnimi dohodki v obliki kreditov, regresov ipd.

13. Analizira naj se smotrnost družbene gradnje in isto podpre, istočasno pa naj se rešuje tudi individualna gradnja stanovanj.

14. Pri gospodarjenju in opravljanju s stanovanjskimi hišami, naj se razvija in utrjuje samoupravna politika, da bo prišla do izraza smotrnost gospodarjenja s stanovanjskim skladom.

15. Vse delovne organizacije naj iz osnov lastnega programa proučijo sredstva, ki jih vsako leto namenijo za izgradnjo stanovanj.

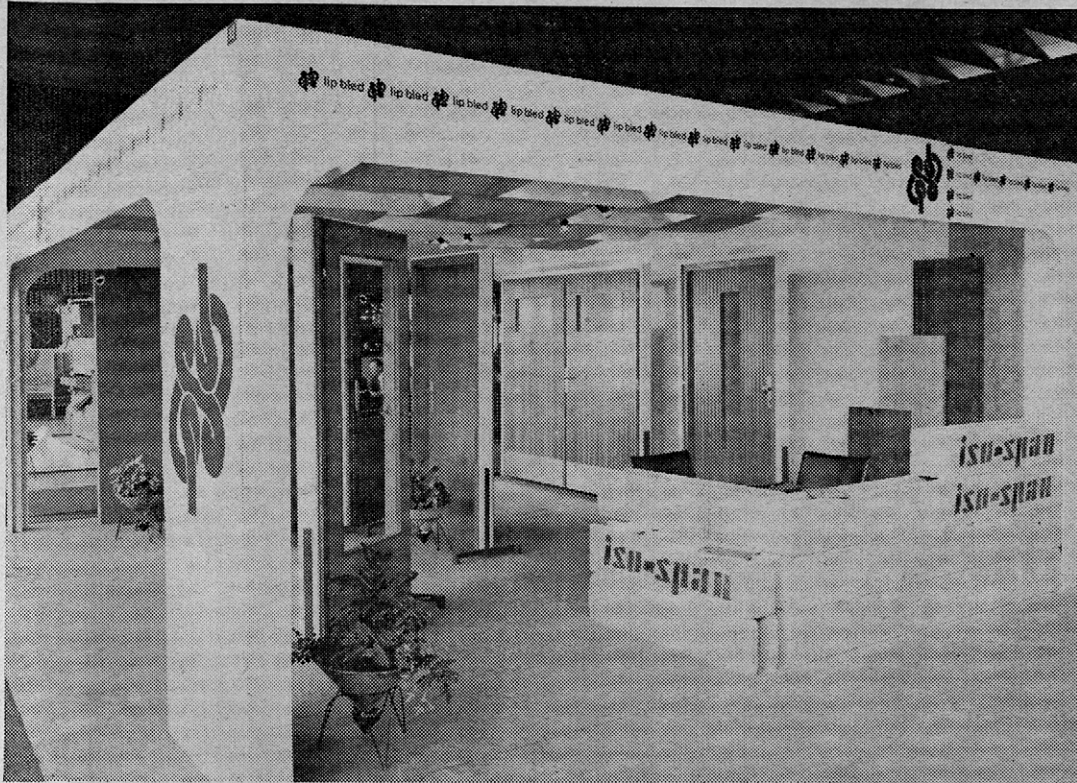
16. Prepreči naj se vsako prekupčevanje z gradbenimi zemljišči.

17. Odgovorna društva in skupščina občine sta dolžna skrbeti za reševanje stanovanjskih problemov upokojenecem in invalidom.

18. Sredstva, ki so se zbirala po zakonu o prispevku za graditev stanovanj za udeležence NOV in anuitete od kreditov danih iz sredstev, naj postanejo sestavni del stanovanjskega sklada. Nerešena stanovanjska vprašanja še preostalih borcev, naj se rešujejo po enotnem predlaganem sistemu.

19. V skladu s sklepi republiške konference ZKJ in splošne ocene je potrebno preprečiti vsako preprodajo družbenih stanovanjskih zgradb, razen starih stanovanjskih zgradb. Pristojni organi (komisija za družbeno nadzorstvo in javno pravobranilstvo), so dolžni pregledati doseženo preprodajo družbenih stanovanj in revidirati kupoprodajne pogodbe, ki niso v skladu z zakonom.

20. Izvršni organi občinske konference ZK in sindikalnega sveta, nadalje organizacije ZK in osnovne sindikalne organizacije so na podlagi teh smernic in stališč dolžni pripraviti akcijski program glede izvajanja stanovanjske urbanistične politike.

Tako smo se predstavili na lesnem sejmu v Ljubljani

Anketa

Na podlagi že opisanih problemov stanovanjskega stanja je svet za družbeni standard prišel do sklepa, da se v samem podjetju napravi anketa o stanovanjski problematiki. Na svetu smo dalj časa razglabljali ali naj bo anketa zaprtega tipa, anonimna ali povsem javna. Prišli smo do zaključka, da je bilo v našem podjetju že izvedenih več anonimnih anket, rezultati pa niso prinesli zaželenih mnenj vseh zaposlenih.

Na svetu smo smatrali in odločili, da je stanovanjski problem le tako možno javno znašati, kajti sleherni zaposleni v podjetju ve, kako in kje stanuje njegov sodelavec, da so vprašanja dovolj konkretna in da ni potrebno skrivati javnega mnenja, še posebej, če se že toliko govori o stanovanjski in socialni razliki.

Mogoče bo za bralce le zanimiv rezultat javne ankete, posebej za tiste, ki imajo že vrsto let prošnje za dodelitev stanovanj ali kredita za gradnjo lastnega stanovanja, obenem pa mogoče tudi v treznem premislek tistim, ki jim je bilo v podjetju omogočeno, da stanujejo v družbenih stanovanjih, ali jim je bil dodeljen kredit od strani podjetja in družbe. Mišljenja sem, da bo marsikaterega pa le postalo sram, kako je pripravljen rešiti pereč stanovanjski problem svojega sodelavca.

REZULTATI STANOVANJSKE ANKETE

	Uprava	Tov. Bled	Tov. Bohinja	Skupaj
I. Skupaj anket.				635
1. Lastnik	23	82	89	194
a) Nos. stran. prav.	21	43	25	89
b) v sk. stan.	1	17	14	32
c) zašč. podnaj.	9	12	9	30
č) član druž. gosp.	14	76	109	199
2. Komfortno	31	66	64	161
a) nekomfortno	37	178	200	415
3. Soba	7	45	40	92
a) garsonjera	2	2	—	4
b) enosobno	7	54	42	103
c) dvosobno	15	63	90	168
č) trisobno	16	32	49	97
d) več sobno	20	37	40	97
4. Meseč. izd.				
a) pod 50	3	—	15	18
b) 50—100	8	—	17	25
c) 100—150	14	—	45	59
č) 150—200	9	—	10	19
d) 200—300	8	—	13	21
e) 300—400	1	—	11	12
f) več kot 400	7	—	5	12
g) nič	18	—	28	46
5. Ali namer. grad.				
a) da	23	70	114	207
b) ne	43	170	150	363
6. Posojilo				
a) 50000	—	28	39	67
b) 60000	68	158	123	358
c) 10000	—	—	2	—
č) 30000	—	—	7	—

7. Vročitev sred.				
a) da	45	78	113	236
b) ne	23	158	143	324
8. Ali ste prip. del.				
a) da	56	151	161	368
b) ne	12	105	100	217
9. Koliko ur				
a) 8	25	79	117	221
b) 16	15	52	38	105
c) 24	18	25	6	49
č) —	10	98	62	170
10. Družbeno				
a) privatno	17	49	60	126
	52	193	212	457
11. Površ. stan. v m ²				
a) manj kot 20	5	—	30	35
b) od 20—30	5	—	24	29
c) od 30—40	11	—	23	34
č) od 40—50	3	—	31	34
d) od 50—60	8	—	41	49
e) od 60—70	8	—	24	32
f) več kot 70	25	—	51	76
12. Št. član. druž. gosp.	228	—	568	796
13. Mes. dohodki				
a) manj kot 500,00	2	—	40	42
b) 500,00—600,00	2	—	42	54
c) 600,00—700,00	7	—	29	36
č) 700,00—800,00	7	—	26	33
d) 800,00—1000,00	12	—	42	54
e) 1000,00—1200,00	11	—	18	29
f) 1200,00—1400,00	6	—	11	17
g) 1400,00—1600,00	7	—	7	14
h) več kot 1600,00	11	—	3	14
14. Parih. na delo				
a) peš	26	133	127	286
b) s kolesom	—	31	3	34
c) z motorjem	—	21	7	28
č) z avtobusom	17	42	109	168
d) z vlakom	—	2	9	11
e) j avtomobilom	27	38	16	81
15. Kakšno stanov. žel.				
a) privatno	1	9	13	23
b) družb.	—	—	7	7
c) komf.	10	14	57	81
č) enosobno	5	1	—	6
d) enodruž. hišo	7	1	7	15
e) lastno	—	—	75	75
f) večje	—	6	4	10
g) trisobno	—	4	4	8
h) garsonjera	—	1	—	1
i) dvosobno	—	8	—	8
16. Adaptacija				
a) da	15	56	117	188
b) ne	50	138	119	307
17. Ali žel. kup. stan.				
a) da	17	32	18	67
b) ne	50	184	184	418

(Nadaljevanje na 4. strani)

IX. Zasedanje DS z dne 30. 5. 1972

1. Predlog za uvedbo faktorjev na leta službe in stalnost pri podjetju bo ponovno obravnavan, ko bo v ta predlog vdejan še dodatek za strokovnost.

2. Analiza o stanovanjski anketi se obravnava na naslednjem zasedanju DS, ker rezultati iz Tovarne Bled še niso prispeli.

Tov. direktor pripomni, da ni dovolj, da DS dobi samo analizo. Treba je posredovati kompletni predlog, da se naredi srednjeročni načrt reševanja te problematike.

3. Ker vloga za pregled naših delavcev v določenih urah še ni rešena, tov. Lap meni, da bi morali posredovati in rešiti to zadevo, ker se ta sklep že dalj časa vleče.

4. Namesto dodelitve žamanja se vgradi vsota t. j. 70,00 din v sistem za OD.

5. Predlog organizacij združenega dela še ni pripravljen. Tov. Lap je mnenja, da smo vsi premalo seznanjeni s tem in bi bilo bolj umestno, če bi na naslednjem zasedanju posvetili eno točko dnevnega reda temu problemu. Tov. Kunej bi podala obrazložitev, ostali člani pa bi se predhodno pripravili na to točko.

6. Rebalans plana prodaje in proizvodnje za leto 1972 so člani DS potrdili z dvigom rok.

Z ozirom na rebalans plana je spremenjen tudi investicijski plan, kjer so praktično vse postavke iz prvotnega plana, razen dveh postavk za Tovarno Bled in to:

- 2 kom. sušilnih komor
- vročevodni kotel

Plan realizacije za leto 72 je minimalna obveznost za vse vodilne uslužbenke kakor tudi za vse člane kolektiva.

— Treba je izbirati tako strukturo naše proizvodnje, ki nam bo maksimalno prinašala na ostanku dohodka.

— Skrbeti je za največji možni izvoz tako gradbenih plošč kakor tudi furniranih vrat.

— Nenehno se je treba zalagati in skrbeti za stalnost naših izdelkov.

— Paziti je pri nabavi strojev, ker se je zadnje čase ugotovilo predvsem na novih strojih veliko okvar in pomanjkljivosti.

7. Tov. Pirc je podal analizo obračuna proizvodnje in priporočila na plan:

Realizacija je dosežena	88,30 %
Kritje je doseženo	89,08 %
Fiksni str. (preseženi)	11,90 %

Dobiček je dosežen le 46,70 %, to postavko pa moramo korigirati za Din 1.012.807,—, ki predstavlja neplanirani (in več vkalkulirani) znesek amortizacije zaradi revalorizacije OS. Upoštevajoč ta znesek je dobiček dosežen z indeksom 61,88 %.

8. Člani DS so Statutarni odlok št. 3 (razpis direktorja) sprejeli, 1 se je glasovanja vzdržal.

9. Člani DS so pregled službenih potovanj vzeli na znanje. V bodoče je vsakih 3 mesece DS seznaniti oz. informirati o službenih potovanjih.

10. CDS se strinja s tem, da se določi 2.679.000 din za obratne namene.

11. Za gradnjo Ekonomske fakultete v Ljubljani se odobri dotacija v višini 50.000 din in se jih obvesti, da smo prispevek odobrili, izplačali pa ga bomo takrat, ko nam bodo prikazali način financiranja za dokončno izgradnjo fakultete.

12. V naše nagrajevanje se vgradi korekcija faktorja za kritje, ki ga uporabljamo za obračun osebnega dohodka in sicer tako, da se doseženo kritje v mesecu popravi s faktorjem dosedanjega ostanka dohodka v preteklih mesecih (komulativno) in velja že od obračuna majskega OD.

13. V zvezi z nagrajevanjem vajencev iz Mojstrane naj se obratovodja pomeni s splošnim sektorjem.

14. Odobri se podpis pogodbe za komunalno dejavnost s SOB Radovljica v višini 240.820 din, s tem, da nam izdajo vsa potrebna soglasja in dovoljenja.

15. Namesto Vukašin Kilibarda je imenovan v Svet za delovne norme Košir Jože.

16. Člani DS so ugodno ocenili akcijo tovarne Plamen iz Kroepe »80 ur za 80 roj. dan tov. Tita«, mnenja so pa, da LIP Bled pri konkretnem izvajanju stabilizacijskih ukrepov ne bo stal ob strani.

SEJA SVETA ZA IZOBRAŽEVANJE

1. Predlog za višino nagrad za počitniško prakso je na podlagi zadolžitve kolegija predlagal splošni sektor. Predlog so člani Sveta prejeli obenem z vabilom, vendar ni v skladu s samoupravnim sporazumom.

Svet je določil maksimalne zneske: za delo v počitnicah 736,00 din, ki pa se lahko zniža do 20 odstotkov.

za obvezno prakso 368,00 din, ki pa se lahko zmanjša ali poveča za 20 %.

V kolikor bi bilo opravljeno delo napram učinku premalo nagrajeno, naj se sklene s študentom delovno razmerje za določen čas in se ga nagradi po merilih internih predpisov.

2. Za šolsko leto 1972/73 se razpišejo naslednje štipendije: 2 štipendiji na Tehniški šoli — lesno industrijski oddelek 2 štipendiji na Tehniški šoli — gradbeni oddelek

1 štipendijo na šoli za oblikovanje — oddelek za industrijsko oblikovanje

1 štipendijo na Fakulteti za gradbeništvo

1 štipendijo na Fakulteti za strojništvo

1 štipendijo na Fakulteti za elektrotehniko — šibki tok

1 štipendijo na Biotehnični fakulteti — lesna smer

1 štipendijo na Fakulteti za sociologijo — industrijska sociologija

1 štipendijo na Visoki ekonomsko komercialni šoli — marketing

Rok: do 31. julija 1972

3. Za šolsko leto 1972/73 se razpišejo naslednja učna mesta vajencev:

Tovarna Bled

2 brusarja orodja in rezil

4 strojne mizarje

2 strojna mizarja v oddelku vrat v Mojstrani

Tovarna Bohinj »Tomaž Godec«

2 strojna mizarja

3 strojne ključavničarje

Rok: do 31. julija 1972

4. Za člana sklada Kulturne skupnosti Radovljica se imenuje Jordana Blaževića, dipl. ing.

5. Družbeni dogovor o štipendiranju se sprejme s tem, da se predlaga sprememba čl. 7, tako, da je obveza štipendista napram gospodarski organizaciji, ne pa obveza gosp. organizacije napram štipendistu. V kolikor ostane besedilo čl. 7 takšno kot je, bi namreč podejstva podeljevala manj štipendij, kar pa je po mnenju Sveta nepravilno.

6. Svet načeloma ni proti ustanovitvi združenja izobraževalnih centrov. Dokončno stališče pa bo sprejel, ko bo pripravljali odbor odgovoril na našo vlogo oz. sporočil vsaj orientacijsko višino članskega prispevka.

7. Svet je sprejel korigiran plan izobraževanja 1972 kot sledi:

Vsebina izobraževanja	Planirano
Tečaj za pridobitev kvalif. ozkega profila	30.000
Tečaji tujih jezikov	70.640
Seminar za org. samoupravljanja	8.700
Tečaj za zunanje trg. poslovanje (3 udel.)	11.450
Tečaj za preizkus znanja iz varstva pri delu	14.210
Tečaj študija dela — REFA	24.175
Višja tehnična varnostna šola	19.640
Štipendije	111.114
Dopolnilno osnovno šolsko izobraževanje	4.000
Seminarji za sestavo periodičnih obračunov in zaklj. računov	18.000
Funkcionalni seminarji	32.594
Vajenci	82.500
Dopolnilno izobraževanje kurjačev, brusarjev, sušilničarjev, voznikov viličarjev, opravljalcev z dvigali	15.000
Dodatno strokovno, družbeno, politično izobraževanje	30.000

8. Arh Mirku in Marolt Jožetu se šolanje podaljša na tri leta, po končanem šolanju pa ostaneta v delovnem razmerju pri LIP Bled najmanj šest let.

9. Tov. Kelbl Mirku se nagrade za predč. opravljeno diplomu ne odobri, ker je že dobil dve dodatni štipendiji kot nagrado.

SEJA SVETA ZA DELITEV DOHODKA

1. Za tehnične norme, postavljene po SD se prizna 20 %-ni dodatek, dokler 80 % zaposlenih v neposredni proizvodnji v podjetju ne bo delalo po tehničnih normah. Dodatki se obračunavajo na osnovne obračunske postavke za dejanski čas dela po tehnični normi.

2. Glede na zgoraj sprejete sklepe je potrebno korigirati 21. člen Pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku ter Svet predlaga:

— Točka a) se spremeni in se novo besedilo glasi: »Pri novo postavljenih normah po ŠD, kjer se zahteva priučevanje se lahko priznavajo posebni dodatki in sicer:

Doba priučitve	Pri individual. del. normi %	Pri skupinski del. normi %
1 mesec	4	4
2 meseca	8	6
3 mesece	1. mesec	4
	2. mesec	4
	3. mesec	4
4 mesece	1. mesec	8
	2. mesec	6
	3. mesec	6
	4. mesec	4
5 mesecev	1. mesec	10
	2. mesec	8
	3. mesec	6
	4. mesec	4
	5. mesec	4

Anketa . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

Iz rezultata ankete je razvidno:

1. Velika večina anketirancev želi graditi individualna stanovanja.

2. Sredstva stanovanjskega sklada ne vročiti v banko.

3. Višina posojila 6 milijonov.

4. Veliko interesentov za adaptacijo stanovanj.

5. Veliko število članov kolektiva se vozi na delo.

6. Le 50 % zaposlenih je pripravljenih pomagati reševati z dodatnim delom stanovanjsko problematiko svojih sodelavcev. V Tovarni Bohinj poprečno 8 ur, v Tovarni Bled 8 ur, v Upravi 13 ur. S takimi rezultati ne moremo biti zadovoljni. V ilustracijo Vam posredujemo sredstva, ki jih bo podjetje imelo na razpolago meseca maja 1973.

Stanje sredstev na dan 8. 5. 1972	269.342,78
za odplačilo kreditov	30.249,15
mesečne anuitete za 8 mesecev	119.000,00
4 % obvezni prispevek za stanovanja	448.000,00
vročena sredstva — Stare, Korošec, Hodnik	44.800,00
Vročilo stanovanjskega podjetja — Svete neizkoriščeni krediti	14.446,85
	— 85.177,50
Saldo 31. 12. 1972	840.661,23
Vročena sredstva, ki se bod lahko koristila maja 1973	+ 480.000,00
Saldo maja 1973	1.320.661,23
Plačilo 3 sobno stanovanje Boh. Bistrica	— 260.000,00
Koristno maja 1973	1.060.661,23

V kolikor se s temi sredstvi odločimo za družbeno gradnjo stanovanj, ter upoštevamo sedanje stanje, potem bomo do konca leta 1973 rešili le 4 prisilce za stanovanje.

S takim načinom se člani sveta ne morejo ubadati in reševati stanovanjsko problematiko, za-

to predlagamo centralnemu delavskemu svetu sledeče:

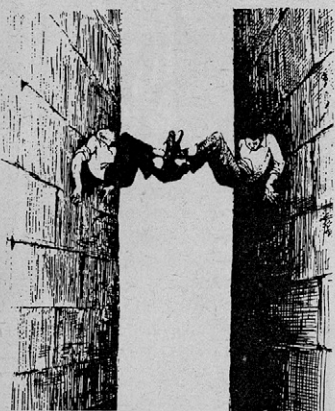
1. Delavski svet naj odloči, ali se podpre družbeno ali individualna gradnja stanovanj.

2. Nujno je, da se izloči dodatna določena sredstva za stanovanjsko izgradnjo.

Dopisujte v naše glasilo

Namenoma sem izbrala ta naslov, s katerim vas v vsaki številki »Glasila« želimo vzpodbuditi k dopisovanju. Namen ni dosegljivosti — nasprotno, enostavno ga prezrete, ker se stalno pojavlja. Še bolj od tega pa me preseneča dejstvo, da se nekateri člani našega kolektiva šalijo na račun tistih, ki so kdaj pa kdaj le pripravljani, brez prošnje, napisati kratke zanimive novice. S tem prav gotovo dokazujejo svojo srčno kulturo in tovarištvu na delovnem mestu, da ne govorim o njihovi lastni nezainteresiranosti za časopis. Kot že večkrat, ponovno poudarjam, da je dobrodošel vsak prispevek, posebno od delavcev iz proizvodnje.

Res da se včasih zgodi, da kakšno pismo čaka; to pa zato, ker mora vsebina prispevka sovpadati z dogodki in časom izida »Glasila«.

Torej, tov. Primožič, le korajžno primite za pero, ne menite se za neslane pripombe. Meni, konkretno sta bila dva vaša članka zelo všeč, posebno tisti o aprilskem kopanju. Upam, da boste še kaj podobnega napisali. Da pa ljudje radi glodajo kosti, je pa popolnoma jasno. So in jih bodo na vaš in moj račun, sigurno pa še na račun mnogih drugih.

Kar se tiče prejemanja »Glasila« moram reči, da na vsakem obratu prejemo potrebno število izvodov, ki jih razdeljujejo posameznikom ob dvigu osebnih prejemkov. Zatorej se oglasite pri blagajni!

3. Sporedno z investicijskim vlaganjem, naj se gradi tudi potrebna stanovanja za strokovni kader.

4. V kolikor je potreba po strokovnem kadru, naj se istočasno z obljubo stanovanja določi takoj tudi sredstva, ne pa samo obljubi.

5. Stopiti v stik z zavodom za urbanizem in urediti, da se dobi potrebna zemljišča in forsirati do II. faze hiše z iso-spanom.

6. Pristopi naj se takoj k izdelavi srednjeročnega načrta za reševanje stanovanjske problematike.

7. Razmisli naj se, ali se stara upravna stavba preuredi v stanovanja ali se odproda.

8. Vsem tistim, ki dobijo kredit za individualno gradnjo, naj se priporoči gradnja z našimi materiali isospan, vrata.

V kolikor smo člani sveta poklicani, da damo splošno oceno o rezultatih ankete, je eno od osnovnih vprašanj, kdaj se bo v našem podjetju pričelo take in podobne ankete jemati z zaveštvom in odgovornostjo, predvsem pa naj ta graja velja tistim, ki na katerikoli način niso to vzeli resno.

Vendar pa gre določena pohvala tistim, ki so pripravljani pomagati reševati stanovanjsko problematiko.

IX. zasedanje...

Dobo priuči določiti Svet za norme na predlog ŠD.

— Točka b) se črta in se predlaga novo besedilo, ki ureja 20 %-ni dodatek za tehnične norme:

»Za tehnične norme, postavljene po SD se prizna 20 %-ni dodatek dokler 80 % zaposlenih v neposredni proizvodnji v podjetju ne bo delalo po tehničnih normah in se obračunavajo na osnovne obračunske postavke za dejanski čas dela po tehnični normi.«

— Točka c) se črta in se predlaga novo besedilo:

»Pri uvajanju nove proizvodnje pripada delavcu do začetka postavljanja norme po študiju dela osebni dohodek po obračunski postavki s faktorjem 1,0.«

— Točka d) se črta, točka e) postane točka d) z nespremenjenim besedilom.

2. Glede žagalnice se predlaga Svetu za norme, da se potrdijo tehnične norme, veljavne pred 1. okt. 1971 in da se na te da dodatek 20 %.

Dodatki za tehnične norme naj bi veljali od 1. julija 1972.

4. Svet je potrdir pripravljeni predlog za dodatek na kvalifikacije in sicer:

Dodatek za	din
polkvalifikacijo	40,00
kvalifikacijo	80,00
visoko kvalifikacijo	110,00
delovodsko šolo	125,00
srednjo šol. izobrazbo	140,00
višjo šol. izobrazbo	170,00
visoko šol. izobrazbo	200,00

Za kvalifikacije, ki niso zajete v zgornjih skupinah (pr. administrativni tečajji ipd.) se zadalži tov. Blaževiča, da jih opredeli v odgovarjajoče skupine.

Za uvedbo predlaganih dodatkov za kvalifikacijo in stalnost pri podjetju bi bilo potrebno, na podlagi izračunov, znižati vrednost kategorij za 6,6 %.

5. Svetu za delovna razmerja se predlaga, da sistematizira delovno mesto »pomočnik skladiščnika«, IX. kategorija, faktor 1,2 (0,6 na kritje, 0,6 na proizvodnost), da se pa delovno mesto še ne razpiše. Delovno mesto naj se čimprej zasede s pripravnikom — pomočnikom skladiščnika, ki mora imeti srednjo izobrazbo in smisel za organizacijo.

6. Tov. Ličenova in tov. Toman do prihodnje seje pripravita pregled skladiščnih, transportnih in ostalih delavcev, ki so vezani na kombinirani faktor, kam so vezani.

7. Na pritožbo delavcev iz posrednih služb Tovarne Bohinj, ki so vezani na faktor proizvodnosti Svet daje naslednji odgovor:

— Po sklepu kolegija je bil zadolžen plansko analitski oddelek, da obdela vezavo posrednih služb na doseganje normativov oddelkov.

— Da se normativi proizvodnosti tovarn razbijejo na oddelke.

— Da se obdela vezava posrednih služb na dobiček podjetja.

— Pripravljen je že predlog za dodatek na kvalifikacijo in stalnost pri podjetju.

8. Za delovno mesto pri večlistni krožni žagi Paul se prizna VII. kategorija z veljavnostjo od 1. 7. 1972 dalje.

9. Pritožba Sedlar Antona zaradi izgube na dohodku po spremenjenem faktorju je neugodno rešena, ker je sklep z veljavnostjo s 1. 3. 1972 zakonit in se razlike za nazaj ne poravnava.

10. Tov. Stušek Viktorju se v skladu z 8. čl. Pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku odobri 15 % na kategorijo z veljavnostjo od 1. 7. 1972.

11. Kilometrina se tov. Globočniku ne odobri, ker ni v skladu z našim pravilnikom, odobri pa se mu 15 % na osnovno obračunsko postavko za posebno prizadevnost pri delu.

Izvoz vrat

Po izvršenih analizah zunanega tržišča za plasman vrat, smo sklenili prve pogodbe in izvozili 1500 kom vratnih kril (mahagonij in lesanit) v Zah. Nemčijo in Avstrijo. Ker so bla vratna krila kvalitetno izdelana, smo dobili nova naročila in predvidevamo, da bomo zlahka realizirali postavljene obveze.

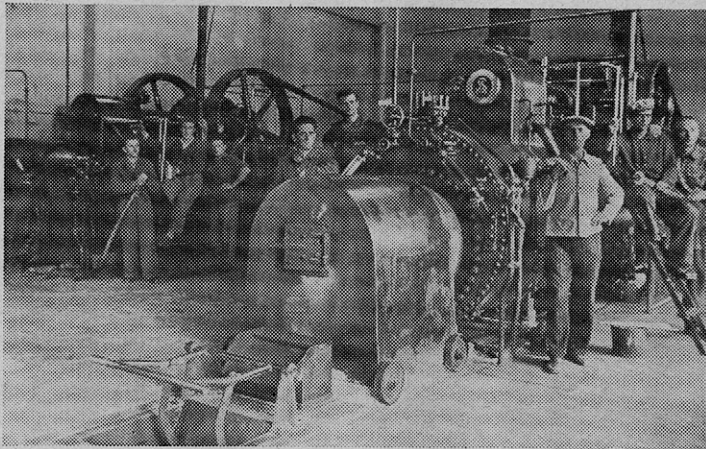
Prodajo planiranih količin bi občutno presegl, v kolikor bi lahko izdelovali tudi lakirana vratna krila.

Po zmanjšanih carinah v zadnjem letu, je vse večji interes za finalizirane izdelke, kar se odraža tudi pri vratnih krilih. Interesantna postajajo tudi vhodna in kompletna lesenitna vrata — prve količine so kupci naročili za julij in avgust. V tovarni na Bledu so pravilno ocenili situacijo na trgu in podvzeli vse ukrepe, da bi zvišali količino furniranih vratnih kril. Na žalost pa nam sedanji pogoji v tovarni ne dajejo možnosti za proizvodnjo večjih količin. Vedeti moramo, da prodaja manjših količin na zunanjem trgu ni interesantna, in v kolikor nismo zmorni zadovoljiti kupčevih potreb, si le-ta poišče drugega proizvajalca.

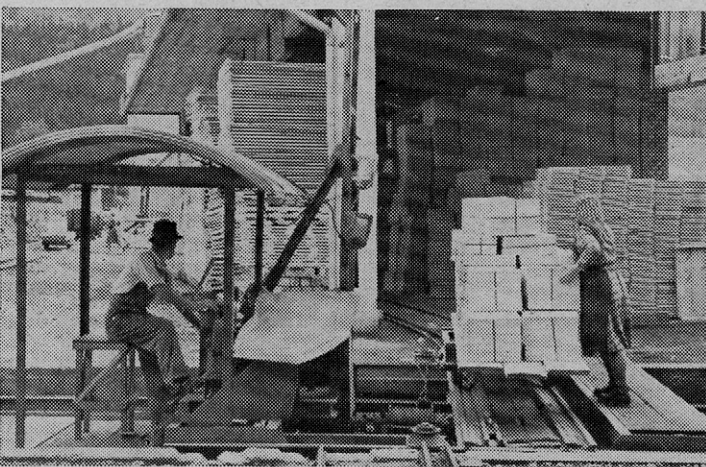
V tovarni na Bledu so pokazali, da je njihov izdelek kvaliteten, da je lahko konkurenčen na evropskem trgu. Svoj položaj na trgu si moramo utrditi še s povečanjem količine in lakiranjem.

Če pa bomo zamudili trenutne priložnosti, lahko pričakujemo težave, ker se v letošnjem letu že pojavljajo na zunanjem trgu novi proizvajalci, s proizvodi po zelo nizkih cenah (ČSSR, Poljska).

Na koncu lahko ugotovimo, da se je kolektiv blejske tovarne s svojo prizadevnostjo in kvalitetnim izdelkom uspešno predstavil na zunanjem trgu.

Kotlovnica v tovarni Bohinj ob času ustanovitve

Tako je bil organiziran transport nekoč

Obiskali smo »Hanoverski sejem 1972«

Zadnji teden v mesecu aprilu je že po tradiciji odprt največji sejem tehničnih dosežkov v mestu Hanover v Zah. Nemčiji.

Letošnji sejem ni imel v programu lesnoobdelovalnih strojev, zato je bila ekipa našega podjetja, ki je sejem obiskala, skromna in je štela le tri člane.

Poudarek sejma je bil na elektrotehnikah, elektronski tehniki, pogonski tehniki za strojno industrijo, toplotni in klimatski tehniki. Poleg teh glavnih vej naj naštejemo še nekaj ostalih: motorji z notranjim zgorevanjem, merilna tehnika, naprave za površinsko obdelavo, varilna tehnika, priročna orodja, stroji za obdelavo plastike itd. Zaradi ogromnega obsega sejma, smo si za ogled izbrali le za nas interesantna področja. Nekaj hal smo si ogledali le bežno, veliko pa je ostalo neogledanega.

Obiski takšnih sejmov so izrednega pomena za ljudi, ki se ukvarjajo s tehniko. V nekaj dneh dobiš celovit pregled novosti iz določenega področja, za kar bi doma porabil obilo časa, literature, revij in podobno. Še bolj bistveno pri tem je to, da določene nove izdelke vidiš na licu mesta, dobiš poleg prospektov, katalogov tudi ustnena pojasnila, kar ti uporabnost določenega elementa še poveča.

Iz sejma smo prinesli veliko gradiva v obliki prospektov, kar upam, da bomo vse koristno uporabili pri svojem vsakodnevnem delu. Za največjo korist sejma smatramo, da smo dobili celovit pregled sodobnega razvoja v elektrotehnikah, elektronski in strojni industriji.

V bodoče bi morali obisk takšnih sejmov razširiti ne na izletniki, ampak za tiste, ki lahko kaj koristnega za naše podjetje prinesejo s seboj. Upravi podjetja bi iz tega mesta predlagal, da bodočim obiskovalcem omogoči vsaj tridnevni ogled sejma, kar je za takšen obseg sejma tudi minimalno.

Lap

Vtisi s poti po SZ I. del

Poti v zapadne dežele so odprte, zato so nam že več ali manj poznane in ni nič novega, če nam kdo pripoveduje, kako ljudje živijo v Italiji, Avstriji, Nemčiji in drugih deželah. Nekateri so si te dežele sami ogledali, drugi pa jih poznajo po pripovedovanju naših delavcev, ki delajo v tujini in se vračajo domov na počitnice.

Drugače je to z vzhodnimi deželami. Tu so meje bolj zaprte in jih manj poznamo, manj vemo, kako tam živijo. Zato bo vsakogar verjetno bolj zanimalo, kaj se dogaja tam, kako ljudje živijo in kakšni so sami kraji, ki se razvijajo pod vzhodno socialistično oblastjo. Sam sem prvič imel priložnost videti to deželo, ki je naredila name globok vtis. Ker bi bilo škoda, da bi zapažanja ohranil zase, sem se odločil, da jih bom posredoval javnost preko našega časopisa v obliki potopisa.

Verjetno ste že opazili v zadnjih dveh letih, da smo dobivali za predelavo kvaliteten les po večjih prodajnih kanalih z vzhoda in to največ iz SZ. Eden od takih kanalov je bil uvozno izvozno podjetje Slovenijales.

Ker so oni v preteklem letu uvozili cca 70.000 m³ žaganega le-

sa za predelovalno lesno industrijo in računajo tudi v tem letu, da bodo uvozili velike količine, so predlagali in omogočili trem odjemalcem, da potujejo z njimi kot izkustveni strokovni delavci, da si skupno ogledajo nekaj žaganega lesa na severnih ruskih obratih in tehnologijo žag.

Ker smo bili prvič v tej deželi, smo izrabili soboto in nedeljo za ogled kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Moskve. Zato bo celotni potopis poleg strokovnih zapažanj pobarvan še z zgodovinskimi znamenitostmi velikega slovanskega naroda, katerega odraz se vidi ravno v Moskvi. Bila bi velika nezainteresiranost vsakega intelektualca, ki bi se ustavil v tej metropoli in ga ne bi zanimalo znamenitosti, ki smo se jih učili že pri zgodovini slovanskih narodov v šoli. Tudi sama rusčina, ki smo se je učili nekaj v srednji šoli, če ne bi že preveč spuhnela iz naših glav, bi prišla zelo v poštev. Če ravno je že zelo dolgo od tega in četudi je do sedaj nisem imel prilike uporabiti v živem jeziku, je nekaj od tega le še ostalo.

Naša pot je vodila Ljubljana — Beograd — Moskva — Arhan-

gelsk — Moskva in nazaj. Moskva je od nas oddaljena cca 2500 km, Arhangelsk pa od Moskve 1500 km severno. Čeprav so to velike razdalje, pa vendar je to za današnja transportna sredstva zelo blizu.

Ob 6.30 se dvigne z Brnikov svetleč ptič, ki mu pravijo DC-9 in je v 45 min. že v Beogradu. Ta je običajno poln, saj letita dva, eden za drugim in sta oba polna. Pretežno so to slovenski poslovni ljudje, ki potujejo zjutraj v Beograd in se zvečer vračajo domov. To je najlepša zveza za vse poslovne potnike in z najmanjšo zamudo časa, ker so še isti dan zvečer nazaj doma.

V Beogradu na letališču Surčin je bilo potrebno do 12. ure počakati na zvezo za Moskvo. Do tu je bilo še vse po domače. Prve atrakcije so se začele, ko so nas na carinski kontroli dali skozi detektorsko kontrolo. Vsak potnik, ki je imel kakršnekoli metalne dele pri sebi, jih je moral pokazati. Tu so se naši obmejni policaji dobro zavarovali zaradi vseh atentatov, ki se zadnje čase dogajajo v letalskem prometu. Po vseh mejnih formalnostih z jugoslovanske strani se je sveleč ptič DC-9 s

polurno zamudo odlepil od tal in nas z 900 km/h ponesel na višino 10.000 m. Ker je bilo oblačno, smo pod seboj videli samo morje oblakov. Avion je bil poln in to pretežno naših državljanov. Po galami, ki je bila v avionu, smo ugotovili, da so to vse neki Vuksani — Črnogorci in podobno. To se je dalo hitro razbrati iz galame, ki so jo delali v avionu. Samo 2 uri in pol in že nam je stardesa napovedala, da se približujemo moskovskemu letališču, da se je potrebno privezati in da bomo vsak čas pristali. Skozi oblake smo prvič zagledali ruska tla in nedaleč letališče, ki je bilo pripravljeno za pristanek. Levo in desno ob letališču je bilo polno vseh vrst avionov od potniških, transportnih do vojaških, od starih štiri motorcev pa do najnovejših Tupoljevov. Po nekaj minutah smo stopili prvič na ruska tla.

To je bilo samo eno od manjših sedmero letališč, katere ima Moskva. Tu smo zaslišali prve žive ruske besede »Zdravstvujte tovarišči!« Vsi do poslednjega smo se zvrstili v avtobus, čeravno ni bilo daleč do stavbe. Od tu pa v čakalnico za prispele potnike. Tam so nas po enega spuščali skozi prihode, ob katerih so sedeli možje v zelenorjavi obleki — mejna policija.

Ko sem mu dal potni list, ga je prelistal nekajkrat naprej in nazaj in trikrat šel vprašat šefa, šele nato je napisal propustnico, na kateri je točno napisano kam pelje tvoja pot in katero moraš pri izstopu vrniti. Po kakšnih 15 minutah so mi odprli vrata do kontrole črnih koz. Tu je šlo enotsavneje. Od tu pa čez carinsko kontrolo, katera je malo natančnejša od naše. Pri carinski kontroli je poseben strokovnjak za časopise in revije, ki odvzame vsako od njih neprimerno revijo ali literaturo. Potrebno je prijaviti vsako najmanjšo zlato stvar, ki se uvozi, sicer jo ne moreš nesti pri izhodu. Rublje — njihov denar ni dovoljeno uvoziti. Zato je potrebno natančno vse prijaviti, kar imaš pri sebi denarja.

Sele po vseh teh ceremonijah smo prišli do kolegov, ki so nas čakali od predstavništva Slovenijalesa v Moskvi. Z njimi je bil tudi zastopnik za izvoz lesa od Eksportlesa. To je edina uvozno-izvozna firma za les za celo Rusijo. Simpatični Viktor Nikolajev Dobrunov nas je dobrosrčno sprejel. Zelo razgledan mož je med potjo v avtomobilu ni mogel skriti svoje slovanske dobrobrčnosti. V zgoščenih besedah nam je skušal orisati Moskvo, njene znamenitosti in predvsem pot na sever, ki nas je čakala za naslednji dan.

